

Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка
Навчально-науковий інститут історії, права та міжнародних відносин
Кафедра права та методики викладання правознавства

РОБОЧА ПРОГРАМА
КУРСОВОЇ РОБОТИ З АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА

Галузь знань 08 Право
Спеціальність 081 Право
Освітньо-професійна програма Право

Перший рівень вищої освіти

Мова навчання українська

Погоджено науково-методичною
комісією НН інституту історії, права та
міжнародних відносин
«31» серпня 2021 р.

Голова Моцак С.І., кандидат
педагогічних наук, доцент

Суми – 2021

Розробник:

Апаров А.М. – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри права та методики викладання правознавства

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри права та методики викладання правознавства

Протокол № 1 від «31» серпня 2021 р.

Завідувач кафедри

кандидат педагогічних наук, доцент

Іваній

О.М. Іваній

Опис освітнього компонента

Найменування показників	Освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3		Обов'язкова Рік підготовки: 3-й
Загальна кількість годин – 90	Бакалавр	Семестр 5-й Вид контролю: залік

Мета і завдання курсової роботи

Мета:

- закріплення, поглиблення й узагальнення знань, одержаних здобувачами під час вивчення дисципліни Адміністративне право та їх застосування для комплексного вирішення конкретних завдань;
- поглиблення, узагальнення і закріплення фахових знань здобувачів щодо способів реалізації (використання/застосування) адміністративно-правових норм, а також основних юрисдикційних та неюрисдикційних способів і засобів захисту порушених прав, свобод та інтересів у відповідній сфері;
- набуття вмінь самостійного аналітичного опрацювання та обґрунтування конкретних проблем, що існують в науці адміністративного права;
- подальший розвиток умінь підбору й опрацювання довідкової, навчальної і наукової літератури за темою курсової роботи;
- стимулювання здобувачів до самостійного наукового пошуку;
- творче розв'язання фахового завдання з освітнього права.

Основні завдання:

- вироблення первинних навичок проведення наукових досліджень;
- самостійне виявлення та осмислення проблеми;
- збирання, аналіз та систематизація літературних джерел, нормативно-правових актів;
- узагальнення отриманих теоретичних знань;
- формулювання висновків, пропозицій і рекомендацій;

- закріплення, систематизація і поглиблення набутих знань;
- розвиток умінь знаходити невирішені проблеми обраної теми дослідження;
- засвоєння реферативних форм наукової діяльності;
- розвиток навичок практичного застосування теоретичних знань;
- формування способів відбору, групування та узагальнення інформації;
- формування умінь самостійно проводити наукове дослідження, аналізувати і узагальнювати отримані теоретичні та практичні результати;
- ознайомлення з методами та методикою проведення наукового дослідження;
- формування навичок виконання емпіричної науково-дослідницької діяльності;
- набуття досвіду проведення наукового дослідження та обробки його результатів.

Курсова робота спрямована на формування таких визначених освітньо-професійною програмою **загальних компетентностей**:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 9. Здатність працювати в команді.

ЗК 10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 15. Прагнення до збереження навколошнього середовища.

Навчальна дисципліна спрямована на формування таких визначених освітньо-професійною програмою **спеціальних компетентностей**:

СК 2. Знання і розуміння ретроспективи формування правових та державних інститутів.

СК 3. Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи.

СК 7. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК 8. Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

СК 9. Знання і розуміння основ правового регулювання обігу публічних грошових коштів.

СК 11. Здатність визначати належні для юридичного аналізу факти.

СК 12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.

СК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

СК 14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

СК 15. Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування.

СК 16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

СК 19. Знання і розуміння основ наукового пізнання

Навчальна дисципліна спрямована на формування визначеної освітньо-професійною програмою **інтегральної компетентності**, а саме: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Передумови для написання курсової роботи

Курсова робота з Адміністративного права – самостійний вид навчальної діяльності здобувача вищої освіти, який виконується після закінчення вивчення теоретичної частини навчальної дисципліни.

Результати навчання

Написання курсової роботи спрямоване на формування:

ПРН 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

ПРН 2. Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання.

ПРН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

ПРН 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.

ПРН 5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.

ПРН 6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.

ПРН 7. Складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.

ПРН 8. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

ПРН 9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.

ПРН 10. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію.

ПРН 11. Володіти базовими навичками риторики.

ПРН 12. Доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло.

ПРН 13. Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту.

ПРН 14. Належно використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності.

ПРН 15. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

ПРН 16. Демонструвати вміння користуватися комп’ютерними програмами, необхідними у професійній діяльності.

ПРН 18. Працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи.

ПРН 19. Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.

ПРН 20. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.

ПРН 21. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

ПРН 23. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

ПРН 24. Готовувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

ПРН 25. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

Критерії оцінювання результатів навчання

При визначенні оцінки зважають на якість роботи, рівень наукової та практичної підготовки студента. При оцінці роботи виходять з того, що студент повинен уміти: формулювати мету і завдання дослідження; складати план дослідження; вести бібліографічний пошук із застосуванням сучасних інформаційних технологій; використовувати сучасні методи наукового дослідження, модифікувати наявні та розробляти нові методи, виходячи із завдань конкретного дослідження; обробляти отримані дані, аналізувати і синтезувати їх на базі відомих літературних джерел; оформляти результати досліджень відповідно до сучасних вимог у вигляді звітів, рефератів, статей.

Об'єктами оцінювання є три складові: зміст, оформлення та захист курсової роботи.

Критерії оцінювання змісту курсової роботи:

- якість обґрунтування теми (опрацювання навчально-наукової проблеми, її зв'язок з практикою, сучасними інноваційними процесами в галузі);
- науково-теоретичний рівень змісту: творчий підхід до аналізу явищ і процесів, уміння самостійно працювати з інформаційними джерелами, аналізувати концепції й використовувати теоретичні положення стосовно теми дослідження, узагальнювати окремі факти і процеси, робити висновки;
- науково-прикладний (практичний) рівень змісту: уміння виокремлювати практичні елементи наукової проблеми й формулювати припущення, які можна перевірити експериментально; уміння здійснювати обробку одержаних результатів; наявність і практична цінність додатків; практичне застосування результатів роботи;
- ступінь розкриття теоретичних аспектів проблеми, обраної для дослідження;
- логічний взаємозв'язок теоретичного матеріалу;
- наочність та якість ілюстративного матеріалу;
- дослідження вітчизняних та зарубіжних інформаційних джерел (літератури);
- рівень обґрунтування запропонованих рішень;
- ступінь самостійності проведеного дослідження;
- відповідність побудови структури роботи поставленим цілям і завданням;
- використання методів дослідження, їх різноманітність та логіка застосування.

Критерії оцінювання оформлення курсової роботи:

- відповідність обсягу та оформлення роботи встановленим вимогам;
- наявність у додатках до роботи самостійно розроблених матеріалів;
- посилання на використані джерела і нормативні документи.

Критерії оцінювання захисту курсової роботи:

- зміння чітко, зрозуміло та стисло викладати основні положення проведеного дослідження;
- повнота, глибина, обґрунтованість відповідей на питання членів комісії за змістом роботи;
- ґрунтовність висновків та рекомендацій щодо практичного використання результатів дослідження.

Оцінка якості виконання і захисту здобувачами курсової роботи відбувається за 100-бальною шкалою.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 34	F	незадовільно з повторним вивченням дисципліни

Оцінка за курсову роботу з Адміністративного права вноситься до відомості обліку успішності, індивідуального навчального плану здобувача та залікової книжки.

У випадку незадовільної оцінки курсової роботи оцінка виставляється у відомість обліку успішності, а робота повертається здобувачу. Повторний захист курсової роботи здійснюється під час ліквідації аcadемічної заборгованості.

Академічна добросовісність

У процесі підготовки курсової роботи особлива увага звертається на недопущення порушення здобувачами правил академічної добросовісності.

Дотримання академічної добросовісності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне та добросовісне виконання курсової роботи, відповідальне ставлення до своїх обов'язків;

- надання достовірної інформації про результати власної діяльності при написанні курсової роботи, використані методики досліджень і джерела інформації;
- повага до честі та гідності інших осіб;
- посилання на джерела інформації у разі запозичення ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- використання у дослідницькій діяльності лише перевірених та достовірних джерел інформації, грамотне посилатися на них;
- у разі виникнення труднощів під час написання курсової роботи звернення до інших за допомогою, яка є у межах прийнятного, (щодо редагування тексту, обговорення власних ідей тощо).

До порушень академічної не добросердечності належать:

- plagiat передбачає наявність прямих запозичень без відповідних посилань з усіх друкованих та електронних джерел, захищених раніше курсових та випускних кваліфікаційних робіт, кандидатських і докторських дисертацій;
- фальсифікація передбачає підробку або зміну вихідних даних з метою доведення правильності висновку (гіпотези тощо), а також умисне використання неправдивих даних як основу для аналізу;
- помилковим вважається цитування, яке має посилання на джерело, яке такої інформації не містить.

За порушення норм академічної добросердечності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнутими до таких форм відповідальності як:

- попередження;
- повторне проходження оцінювання курсової роботи;
- зниження оцінки за курсову роботу;
- недопущення до захисту курсової роботи.

Орієнтовні теми курсових робіт

1. Адміністративне право як галузь права та як наука.
2. Зв'язок адміністративного права з іншими галузями права.
3. Дія адміністративно-правових норм за часом, у просторі та за колом осіб.
4. Адміністративно-правові відносини: поняття, особливості, види.

5. Суб'єкти адміністративно-правових відносин та їх класифікація.
6. Основні етапи розвитку адміністративного права.
7. Поняття та склад адміністративних правовідносин.
8. Адміністративно-правовий статус громадянина: поняття, структура та особливості.
9. Громадяни України як суб'єкти адміністративних правовідносин.
10. Іноземні громадяни та особи без громадянства як суб'єкти адміністративних правовідносин та їх правовий статус.
11. Адміністративно-правовий статус біженців.
12. Адміністративно-правові гарантії захисту прав та свобод громадян.
13. Підприємства та установи як суб'єкти адміністративного права.
14. Об'єднання громадян як суб'єкти адміністративного права.
15. Адміністративно-правові аспекти взаємодії об'єднань громадян з органами виконавчої влади.
16. Законодавчі засади правового положення релігійних об'єднань.
17. Порядок створення, реорганізації та ліквідації підприємств та установ.
18. Органи виконавчої влади як суб'єкти адміністративних правовідносин.
19. Органи виконавчої влади як суб'єкти адміністративних правовідносин.
20. Адміністративно-правовий статус Президента України.
21. Адміністративно-правовий статус Кабінету Міністрів України.
22. Адміністративно-правовий статус центральних органів виконавчої влади.
23. Адміністративно-правовий статус місцевих державних адміністрацій.
24. Адміністративно-правовий статус органів місцевого самоврядування.
25. Поняття, система та правові засоби державної служби.
26. Поняття та класифікація державних службовців.
27. Права, обов'язки та відповідальність державних службовців.
28. Правові засади організації державної служби.
29. Поняття, сутність та принципи державного управління.
30. Форми, принципи та методи здійснення виконавчої влади.
31. Адміністративно-правові режими.
32. Поняття та види адміністративного примусу.
33. Поняття, ознаки та підстави адміністративної відповідальності.
34. Підстави адміністративної відповідальності, нормативні, фактичні,

процесуальні.

35. Юридичний склад адміністративного правопорушення.

36. Система та види адміністративних стягнень, їх правова характеристика.

37. Порядок накладення адміністративних стягнень.

38. Поняття, принципи та види адміністративного процесу.

39. Суб'єкти адміністративного процесу та їх повноваження.

40. Державний контроль в Україні: поняття, зміст, види, суб'єкти проведення.

41. Судовий контроль за діяльністю публічної адміністрації

42. Адміністративний нагляд: правові засади, загальна характеристика та напрями удосконалення.

43. Порядок оскарження дій та рішень органів виконавчої влади та її посадових осіб.

44. Державне управління економікою: поняття, зміст, тенденції розвитку.

45. Адміністративні правопорушення в області охорони праці: поняття, види, юридичний склад.

46. Адміністративні правопорушення в області охорони здоров'я: поняття, види, юридичний склад.

47. Адміністративні правопорушення на транспорті: поняття, види, юридичний склад.

48. Правове регулювання розгляду справ про адміністративні правопорушення.

49. Адміністративно-правове регулювання та державне управління у сфері економіки.

50. Адміністративно-правове регулювання та державне управління у сфері фінансів.

51. Національний банк України – провідний орган управління банківською сферою.

52. Адміністративно-правове регулювання та державне управління у сфері підприємництва та промисловості.

53. Створення конкурентного середовища як напрям адміністративно-правового регулювання у сфері захисту економічної конкуренції.

54. Адміністративно-правове регулювання та державне управління у сфері реалізації митної політики.

55. Адміністративно-правове регулювання та державне управління в екологічній сфері.

56. Адміністративно-правове регулювання та державне управління у сфері транспорту.
57. Адміністративно-правове регулювання та державне управління у сфері зв'язку.
58. Адміністративно-правове регулювання та державне управління у агропромисловій сфері.
59. Адміністративно-правове регулювання та державне управління у сфері соціального захисту.
60. Державна служба у контексті адміністративної реформи.
61. Адміністративно-правове регулювання та державне управління у сфері гуманітарно-культурної діяльності держави.
62. Проблеми вдосконалення адміністративно-правового регулювання та державного управління у галузі житлово-комунального господарства.
63. Адміністративно-правове регулювання та державне управління у сфері державної безпеки.
64. Адміністративно-правове регулювання та державне управління у сфері внутрішніх справ.
65. Адміністративно-правове регулювання та державне управління у сфері оборони.
66. Адміністративно-правове регулювання та державне управління у сфері закордонних справ.
67. Структура адміністративних послуг та правове забезпечення їх надання.
68. Адміністративна відповіальність юридичних осіб: правові засади та сутність.
69. Адміністративна відповіальність фізичних осіб: правові засади та сутність.
70. Адміністративна юрисдикція: сутність та характерні особливості.
71. Суб'єкти надання адміністративних послуг: загальна характеристика, їх повноваження.
72. Особливості адміністративних правопорушень, які підлягають розгляду адміністративними судами.
73. Адміністративна реформа в Україні: сучасний стан, перспективи розвитку та потенційні результати проведення.
74. Вплив європейської інтеграції на українську систему державного управління: теорія та практика.
75. Адміністративне регулювання та управління в господарсько-економічній сфері місцевого самоврядування.
76. Поняття адміністративних послуг та їх структура.

77. Класифікація заходів адміністративного примусу: поняття, критерії, види та їх характеристика.
78. Примусові заходи адміністративного попередження в діяльності публічної адміністрації
79. Адміністративний примус як складовий елемент державного примусу.
80. Державний контроль та інспекція в агропромисловому комплексі.
81. Адміністративне регулювання та управління у сфері охорони громадського порядку місцевого самоврядування.
82. Адміністративно-правовий статус громадян України.
83. Адміністративно-правовий статус іноземних громадян та осіб без громадянства.
84. Адміністративно-правові форми діяльності органів виконавчої влади.
85. Адміністративний договір: поняття, функції, загальна характеристика його комплексного характеру.
86. Правові акти управління: загальні види, вимоги щодо їх чинності та реєстрації.
87. Правовий режим надзвичайного стану: сутність, правові засади та підстави.
88. Державна таємниця та адміністративно-правовий режим її дотримання.
89. Адміністративна відповідальність: дискусійні проблеми визначення поняття та загальні засади.
90. Класифікація адміністративно-процесуальних норм та їх співвідношення з нормами адміністративно-матеріальними.
91. Структура та принципи адміністративного процесу.
92. Загальна характеристика, суб'єкти та стадії провадження у справах про адміністративні проступки.
93. Дисциплінарна відповідальність державних службовців.
94. Структура місцевих органів влади та державні заходи щодо її вдосконалення.
95. Юрисдикція Європейського суду з прав людини у справах адміністративно-правового характеру.
96. Організація та діяльність публічної адміністрації у Франції.
97. Організація та діяльність публічної адміністрації у США.
98. Азіатський досвід організації та діяльності публічної адміністрації.

99. Адміністративна діяльність органів внутрішніх справ.
100. Галузеві департаменти та функціональні підрозділи у МВС України.
101. Адміністративне право і адміністративна реформа в Україні.
102. СБУ як орган забезпечення національної безпеки в Україні: правовий статус, основні завдання, перспективи удосконалення діяльності.
103. Право громадян на звернення та механізм його реалізації.
104. Докази в адміністративному процесі: поняття, види та їх характеристика.
105. Адміністративно-правове регулювання та державне управління у сфері охорони здоров'я.
106. Адміністративно-правове регулювання та державне управління у сфері освіти.
107. Організація державного управління у сфері науки.
108. Державний контроль та нагляд у сфері культури.
109. Організація державного управління у сферах молодіжної політики, фізичної культури та спорту.
110. Дипломатична служба у Україні: адміністративно-правовий статус.
111. Контроль за діяльністю публічної адміністрації у країнах Європейського Союзу.
112. Теорія та практика управління в органах Прокуратури України.
113. Адміністративна юстиція в Україні: етапи становлення.
114. Правовий феномен адміністративного делікту.
115. Роль науки адміністративного права у здійсненні адміністративної реформи.
116. Адміністративне правопорушення: види та ознаки.
117. Поняття державного управління безпекою та обороною.
118. Історичний досвід та сучасний етап проведення адміністративної реформи в Україні.

Рекомендовані джерела інформації

1. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник/ В. В. Тушева, УМО НАПН України. Харків: «Федорко», 2014. 408 с
2. Оформлення списків використаних джерел (літератури) : методичні рекомендації / Навчально-наукова бібліотека Донбаської національної академії будівництва і архітектури ; укладач : Л.О. Ревенкова ; відпов. за вип. Колесніченко С.В. – Краматорськ, 2019. 18 с.
3. Чорновол-Ткаченко О.О. Ч 75 Основи наукових досліджень: навчальний посібник. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. 156 с

Інформаційні ресурси:

<http://zakon.rada.gov.ua> – Законодавство України

<http://www.president.gov.ua> – представництво Президента України

<http://www.kmu.gov.ua> – Урядовий портал (Кабінет Міністрів України)

<http://www.minjust.gov.ua> – Міністерство юстиції України

<http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського

<http://www.rada.kiev.ua> – Бібліотека Верховної Ради України

<http://www.scilib.univ.kiev.ua> – бібліотека Київського національного університету ім. Тараса Шевченка

<http://irbis-nbuv.gov.ua> – сайт Національної юридичної бібліотеки України

<http://ru.wikipedia.org/wiki> – Сайт вільної енциклопедії Вікіпедія

<https://www.ligazakon.ua/ua/> – Інформаційно-правова система Ліга Закон

<https://library.sspu.edu.ua/> – Наукова бібліотека СумДПУ імені А.С. Макаренка